

SCHRIFTELIJKE VRAAG

nr. 771

van **SUZY WOUTERS**

datum: 19 augustus 2022

aan **HILDE CREVITS**

VICEMINISTER-PRESIDENT VAN DE VLAAMSE REGERING, VLAAMS MINISTER VAN WELZIJN, VOLKSGEZONDHEID EN GEZIN

Jeugdhulp - Ondersteuningsteams Allochtone Jongeren in de Bijzondere Jeugdbijstand (OTA's)

De verhoogde instroom van asielzoekers zorgt voor meer druk op de jeugdhulpverlening. De jeugdhulpverlening wordt dus geconfronteerd met de religieuze en culturele diversiteit die het gevolg is van deze instroom.

In de jeugdhulpverlening zijn er daarom ook Ondersteuningsteams Allochtone Jongeren in de Bijzondere Jeugdbijstand opgericht. Die zouden interculturele deskundigheid kunnen bieden aan hulpverleners die met deze diversiteit geconfronteerd worden. Een OTA biedt zowel ondersteuning als vorming aan hulpverleners. Deze teams zijn in 2012 al een eerste keer geëvalueerd.

1. Hoeveel dossiers werden er de laatste vijf jaren door de OTA's behandeld? Kan er een opdeling gemaakt worden naargelang de nationaliteit/het herkomstland? Graag ook een opdeling per ondersteuningsteam.
2. De eerste evaluatie dateert van 2012.
Welke aanpassingen zijn er de laatste jaren doorgevoerd omtrent het beleid van de OTA's?
3. Hoeveel vormingen hebben de OTA's de afgelopen vijf jaren georganiseerd?
4. Hoeveel vte's (voltijdsequivalenten) hebben de OTA's in dienst?
5. Welk profiel hebben de interculturele bemiddelaars?
6. Binnen het project 'cultuursensitief vormen en sensibiliseren' wordt er gefocust op de doelgroep van minderjarige vluchtelingen.
Hoeveel minderjarige vluchtelingen heeft deze dienst begeleid in Vlaanderen de afgelopen jaren? Bij hoeveel trajecten van radicalisering hebben zij ondersteuning geboden de afgelopen jaren?
7. Zijn er momenteel knelpunten bekend van deze werking? Hoe wordt daaraan tegemoet gekomen?
8. In welk budget wordt er jaarlijks voorzien voor deze werking? Hoe evalueert de minister dat budget in relatie tot het gebruik van deze teams (te laag/te hoog)?
9. Zijn er reeds klachten ingediend met betrekking tot deze teams? Zo ja, wat was dan de inhoud van deze klachten? Werd daar verder gevolg aan gegeven?
10. Welke initiatieven neemt de minister nog inzake deze ondersteuningsteams?

**Vlaams
Parlement**

HILDE CREVITS

VICEMINISTER-PRESIDENT VAN DE VLAAMSE REGERING, VLAAMS MINISTER VAN WELZIJN, VOLKSGEZONDHEID EN GEZIN

ANTWOORD

op vraag nr. 771 van 19 augustus 2022

van **SUZY WOUTERS**

1. Onderstaande tabel bevat een overzicht van de dossiers waarin de verschillende OTA betrokken waren, onderverdeeld volgens hun aanbod en regio. Dit betreft in het jaar nieuw opgestarte dossiers.

Adviserende consulten				
	OTA Limburg	OTA Bdl & Vlaams-Brabant	OTA Oost-en West-Vlaanderen	OTA Antwerpen
2017	14	66	119	80
2018	19	47	149	172
2019	22	58	172	178
2020	15	41	239	253
2021	43	53	267	205
Participatieve ondersteuningstrajecten				
	OTA Limburg	OTA Bdl & Vlaams-Brabant	OTA Oost-en West-Vlaanderen	OTA Antwerpen
2017	79	68	70	160
2018	109	57	84	169
2019	68	64	93	217
2020	73	79	72	220
2021	115	50	88	222

De OTA richten hun ondersteuning niet naar een specifieke herkomstgroep, maar bereiken kinderen, jongeren en gezinnen met een multi-diverse en mondiale achtergrond. Volgende cijfers geven een beter zicht op de superdiversiteit van de OTA-werking: in de begeleidingen van OTA Oost- en West-Vlaanderen was er in 2020 sprake van 38 verschillende herkomstlanden, in Limburg 27, in Vlaams-Brabant/Brussel 30 en in Antwerpen 44 verschillende herkomstlanden. Daarbij is het mogelijk dat de minderjarige de Belgische nationaliteit heeft.

2. De maatschappelijke evoluties, zowel als de evoluties binnen de jeugdhulp, dwingen de OTA om blijvend te zoeken naar de best mogelijke ondersteuning.

Sinds 2020 wordt een evaluatietraject van de OTA-werking opgezet. Deze evaluatie bevestigt de noodzaak aan het ondersteuningsaanbod van de OTA. Ook de bijkomende projectmiddelen om hun expertise in te zetten in de ondersteuning van zowel de vluchtelingencrisis als de aanpak van radicalisering blijken noodzakelijk.

Tegelijkertijd stellen we vast dat het erkenningskader van de OTA onvoldoende afgestemd is op een veranderend jeugdhulplandschap. Vanuit deze vaststelling werd een inhoudelijk en organisatorisch veranderingsproces opgezet waarbij zowel de missie en visie van de OTA, het aanbod als de manier waarop deze 4 vzw's functioneren geëvalueerd werden. De OTA werden hierin bijgestaan door een extern bureau. Dit proces heeft geresulteerd in een engagementsverklaring van de besturen van de 4 OTA om tegen 1 januari 2023 te fusioneren tot één organisatie. De fusie wordt op dit moment voorbereid.

3. De verschillende OTA samen organiseerden in 2021 164 vormingen. Onderstaande tabel geeft per regio weer hoeveel vormingen de OTA de voorbije 5 jaar hebben georganiseerd.

	OTA Limburg	OTA Bxl & Vlaams-Brabant	OTA Oost-en West-Vlaanderen	OTA Antwerpen
2017	0	17	14	17
2018	14	51	20	26
2019	10	47	27	50
2020	3	32	23	34
2021	29	45	37	53

4. Er zijn op dit moment in totaal 21,1 VTE tewerkgesteld binnen de verschillende OTA.
5. Een intercultureel bemiddelaar ondersteunt de hulpverlening binnen de integrale jeugdhulp in het werken met minderjarigen met een migratieachtergrond en hun context, wanneer ervaren wordt dat interculturele, levensbeschouwelijke en migratiegebonden elementen deel uitmaken van het hulpverleningstraject.

De taak van intercultureel bemiddelaars bestaat in het bieden van ondersteuning op casusniveau, zowel adviserend als participatief, het ondersteunen van teams aan de hand van coaching en vorming, en het deelnemen aan regionale en lokale overlegmomenten.

Van een intercultureel bemiddelaar wordt verwacht dat hij ervaring heeft in de sociale sector, meer specifiek binnen een interculturele context. Op het vlak van opleiding is een bachelor sociaal werk of gelijkwaardig door ervaring het uitgangspunt.

6. Onderstaande tabel geeft per regio weer in hoeveel dossiers er trajecten werden gelopen rond minderjarige vluchtelingen. De tweede tabel toont de aantallen dossiers waarin ondersteuning geboden werd in het kader van radicaliseringsvraagstukken. Deze tabellen bevatten per jaar telkens de nieuw opgestarte dossiers.

MINDERJARIGE VLUCHTELINGEN				
Adviserende consulten				
	OTA Limburg	OTA Bxl & Vlaams-Brabant	OTA Oost-en West-Vlaanderen	OTA Antwerpen
2017	2	0	10	21
2018	6	14	26	33
2019	5	8	46	29
2020	3	12	57	43
2021	10	41	60	43
Participatieve ondersteuningstrajecten				
	OTA Limburg	OTA Bxl & Vlaams-Brabant	OTA Oost-en West-Vlaanderen	OTA Antwerpen
2017	10	4	24	22
2018	13	7	23	24
2019	16	19	21	55
2020	22	22	57	51
2021	43	29	47	54

RADICALISERING				
Adviserende consulten				
	OTA Limburg	OTA Bxl & Vlaams-Brabant	OTA Oost-en West-Vlaanderen	OTA Antwerpen
2017	0	0	6	0
2018	1	2	1	1
2019	1	3	1	5
2020	3	1	1	5
2021	3	2	0	0
Participatieve ondersteuningstrajecten				
	OTA Limburg	OTA Bxl & Vlaams-Brabant	OTA Oost-en West-Vlaanderen	OTA Antwerpen
2017	5	2	6	2
2018	3	4	3	2
2019	1	1	4	3
2020	0	2	3	1
2021	0	0	0	0

Uit de evaluatie van de werking van de OTA bleek dat er een grote kwetsbaarheid schuilt in de kleinschaligheid, en de daarmee gepaard gaande afhankelijkheid van enkele sleutelmedewerkers in elk OTA. Die vaststelling leidde tot de beslissing om een fusie aan te gaan.

- Alle OTA samen ontvangen jaarlijks een recurrent bedrag van 947.010 euro. Daarnaast ontvangen zij een projectmatige subsidie voor het project 'cultuursensitief vormen en sensibiliseren ter ondersteuning van de impact van de vluchtelingencrisis en radicalisering op de integrale jeugdhulp'. De totale subsidie voor dit project bedraagt 435.343,12 euro. De subsidie wordt over de 4 organisaties verdeeld.

We zullen opvolgen hoe de fusiebeweging zich zal verhouden tot een efficiëntere aanpak, en wat de impact hiervan is op de middelen.

- We ontvingen nog geen klachten over de OTA.
- Zoals hierboven omschreven loopt op dit moment het traject naar een fusie van de 4 OTA tot één organisatie, tegen 1 januari 2023. De fusie wordt gekoppeld aan een mogelijke aanpassing van het erkenningskader, in lijn met de evoluties in de jeugdhulp.